NATIONAAL COHORTONDERZOEK ONDERWIJS

EEN INITIATIEF VAN HET NRO

De effecten van de COVID-19-crisis op de leergroei van uw leerlingen

Rapport op basis van LVS-gegevens uit het Nationaal Cohortonderzoek Onderwijs

Bestuur: **Fictief bestuur**
Instelling: **Fictieve instelling**
Onderwijsrichting: **po**
Brin-Vestiging: **Fictieve brin-vestiging**

Publicatiedatum: November **2021**
Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek

COLOFON

Titel: **De effecten van de COVID-19-crisis op de leergroei van uw leerlingen**
Rapport op basis van LVS-gegevens uit het Nationaal Cohortonderzoek Onderwijs
Auteurs: NRO
Grafisch ontwerp: Nieuw-Eken, Heerlen
Foto cover: Robin Utrecht
Publicatiedatum: november 2021
Referentienummer: 2021100006

© NRO 2021
Dit is een uitgave van het Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek (NRO) in samenwerking met het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Behalve voor intern gebruik mag niets uit deze uitgave worden vermenigvuldigd of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

INHOUD

Inleiding 3

1 Leergroei tijdens de COVID-19-crisis 5
1.1 Begrijpend lezen 6
1.2 Spelling 7
1.3 Rekenen-wiskunde 8

2 Hoe groot is de vertraging in leergroei per domein? 9

3 De vertraging in leergroei uitgesplitst naar sociale groepen 11
3.1 Geslacht 12
3.2 Migratieachtergrond 13
3.3 Huishoudinkomen 14
3.4 Huishoudstructuur 15

Bijlage 1 Data en bewerkingen 16

INLEIDING

Het effect van de COVID-19-crisis op leergroei

De COVID-19-crisis had een grote invloed op het onderwijs. Door de sluiting van de scholen in de tweede helft van schooljaar 2019/2020 en de eerste helft van schooljaar 2020/2021 kregen leerlingen minder vaak fysiek onderwijs en vaker digitaal onderwijs vanuit huis. Wat zijn de gevolgen hiervan geweest voor de leergroei van uw leerlingen? Dit rapport vergelijkt de leergroei van uw leerlingen voorafgaand aan de COVID-19-crisis met de leergroei sinds de COVID-19-crisis. In dit rapport wordt gekeken naar een periode van anderhalf jaar, van de start van de crisis halverwege schooljaar 2019/2020 tot het einde van schooljaar 2020/2021. We kijken naar de domeinen: begrijpend lezen, spelling (niet-werkwoorden) en rekenen-wiskunde.

Vergelijken van data

De leergroei wordt inzichtelijk gemaakt aan de hand van de toetsresultaten uit het leerlingvolgsysteem (LVS). Deze vergelijken we met de gemiddelde leergroei van alle scholen die LVS-gegevens hebben geleverd (hierna te noemen: landelijk gemiddelde). Dat zijn ruim 1.900 scholen (31%) in het basisonderwijs. Daarnaast kijken we naar de voorspelde referentiewaarde. Dat is de verwachte score voor uw school als we kijken naar de leerlingenpopulatie (bijv. het percentage leerlingen met een niet-westerse migratieachtergrond) en de kenmerken van de school (bijv. de schoolgrootte).

Hoe is dit rapport opgebouwd?

- In Hoofdstuk 1 kunt u de effecten van de COVID-19-crisis op de leergroei per jaargroep bekijken. We focussen op de periode tussen de M-toets (middentoets) in schooljaar 2019/2020 (afgenomen vlak voor de eerste schoolsluiting) en de E-toets (2020/2021) en vergelijken dat met dezelfde periode in de schooljaren vóór de COVID-19-crisis.
- In Hoofdstuk 2 ziet u hoe uw school scoort ten opzichte van de landelijk gemiddelde leergroei vóór en sinds de COVID-19-crisis. Dankzij gestandaardiseerde scores kunt u de leergroei tussen de drie domeinen onderling vergelijken.
- In Hoofdstuk 3 kunt u dit onderscheid ook zien, uitgesplitst naar sociale groepen (geslacht, migratieachtergrond, huishoudinkomen en huishoudstructuur).
- In Bijlage 1 vindt u informatie over de data en bewerkingen die we hebben uitgevoerd.

Carla Haelermans en Rolf van der Velden, Coördinatoren Nationaal Cohortonderzoek Onderwijs
Gerard Baars, Directeur Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek

Nieuw

Op veler verzoek is het voor besturen sinds dit jaar mogelijk om een bestuursbijlage te downloaden. In deze bestuursbijlage zijn de leergroei-gegevens van de domeinen begrijpend lezen, spelling en rekenen-wiskunde van al uw deelnemende scholen op een rij gezet.

Suggesties welkom

Wij willen onze rapporten graag verbeteren en staan altijd open voor uw commentaar en suggesties. Deze kunt u sturen naar **info@nationaalcohortonderzoek.nl**. Ook als u vragen heeft over uw rapport kunt u gerust contact opnemen. We raden u in dat geval aan om uw referentienummer 2021100006 te vermelden.

Leervertraging tegengaan: een overzicht van kansrijke interventies

Om leervertraging door de COVID-19-crisis zoveel mogelijk te beperken, zijn door diverse organisaties gerichte interventies in kaart gebracht die we hebben gebundeld. Het overzicht is te vinden via **www.onderwijskennis.nl/corona**.

1 LEERGROEI TIJDENS DE COVID-19-CRISIS

In de **Figuren 1.1, 1.2 en 1.3** staat de gemiddelde leergroei sinds de COVID-19-crisis weergegeven. We vergelijken de leergroei tussen de M-toets en de E-toets anderhalf jaar later. Door een uitsplitsing te maken naar de periode vóór COVID-19 en sinds COVID-19 kunnen we zien in hoeverre de COVID-19-crisis een invloed heeft gehad op de leergroei van leerlingen. We doen dit per jaargroep, dus van groep 4 (leergroei van M-toets groep 3 naar E-toets groep 4) tot en met groep 7 (van M-toets groep 6 naar E-toets groep 7).

Door de uitsplitsing per jaargroep kunnen de aantallen voor uw school erg klein worden, waardoor er meer uitschieters naar boven en beneden zijn. Het is belangrijk hier rekening mee te houden bij de interpretatie van de cijfers.

Kijktips

Stap 1:	Kijk naar de gemiddelde leergroei van uw school vóór COVID-19 en vergelijk deze met de gemiddelde leergroei sinds COVID-19.
Stap 2:	Kijk naar de gemiddelde leergroei van uw school en vergelijk deze met het landelijk gemiddelde en de voorspelde referentiewaarde. Hoe hoger de staaf, hoe meer leergroei.
Stap 3:	Komt dit overeen met wat u verwacht had? Indien nee, heeft u een idee waar dit door komt?
Stap 4:	Wat zou u kunnen doen om eventuele achterstanden in dit domein/deze domeinen in te halen? Kijk voor suggesties op **www.onderwijskennis.nl/corona**.

Effecten van de COVID-19-crisis op de leergroei van begrijpend lezen naar leerling- en schoolkenmerken

De COVID-19-crisis heeft ervoor gezorgd dat leerlingen gemiddeld minder leergroei hebben doorgemaakt wat betreft begrijpend lezen. Deze lagere leergroei verschilt tussen typen leerlingen en scholen.

Voor het domein ***begrijpend lezen*** *zijn de negatieve effecten van de COVID-19-crisis groter voor:*

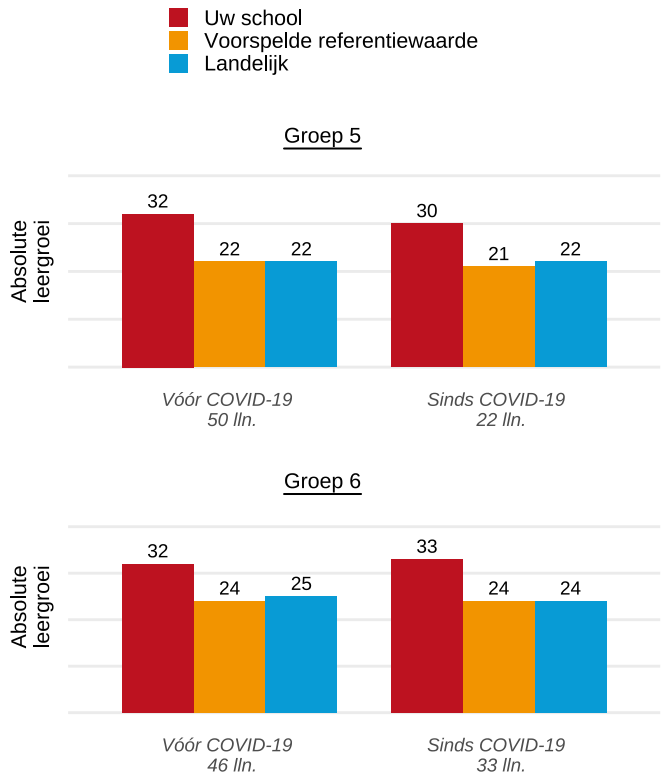

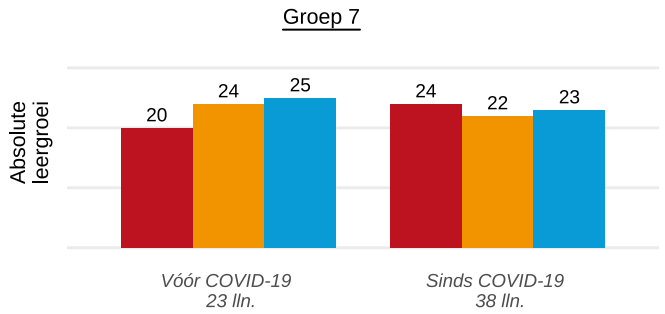
- *Leerlingen met een gemiddelde of lage sociaaleconomische achtergrond (leerlingen waarvan de ouders een gemiddeld of laag opleidingsniveau en/of gemiddeld of laag inkomen hebben)*
- *Leerlingen uit eenoudergezinnen*
- *Meisjes*

- *Leerlingen op scholen waar meer dan 5% van de leerlingen laagopgeleide ouders heeft*
- *Leerlingen op kleine of middelgrote scholen*
- *Leerlingen op minder stedelijke scholen*

1.1 Begrijpend lezen

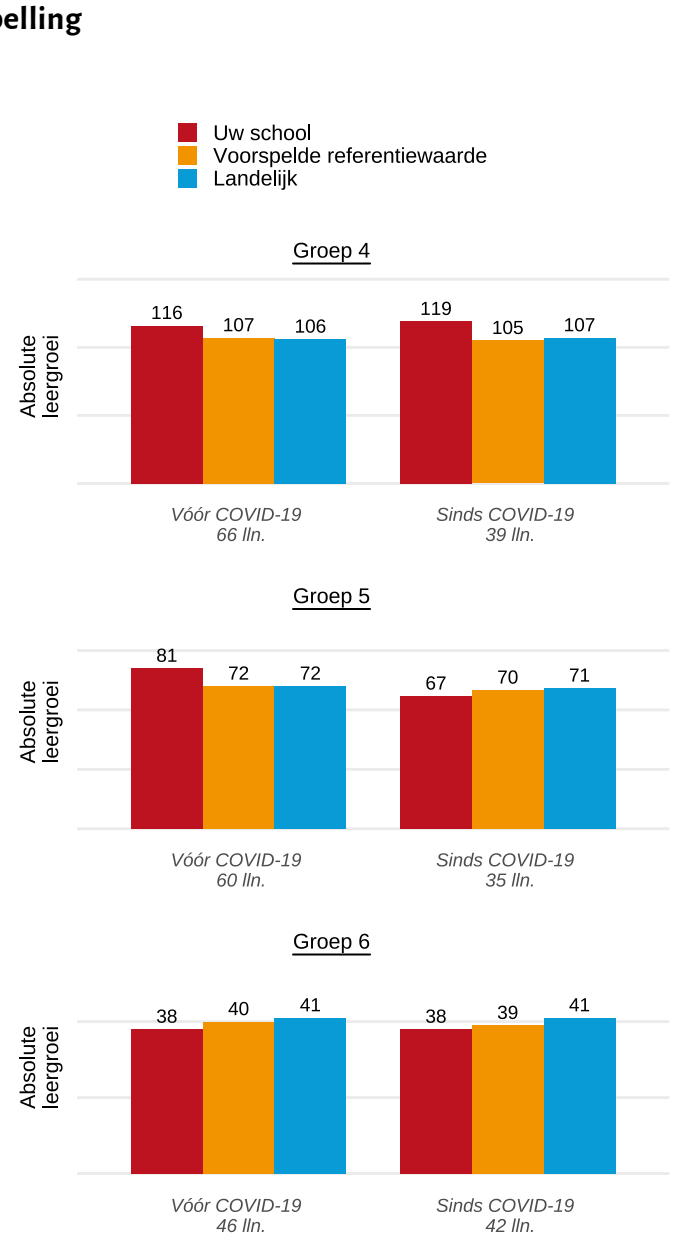

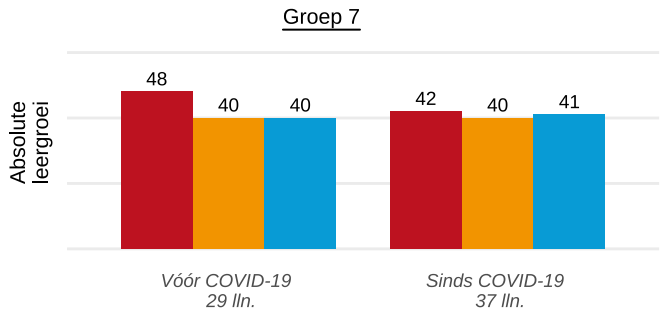

Figuur 1.1 Gemiddelde absolute leergroei begrijpend lezen per jaargroep over anderhalf jaar (van M-toets naar E-toets)

Voor begrijpend lezen kunnen we de leergroei van groep 4 niet laten zien aangezien er normaliter in groep 3 geen M-toets wordt afgenomen. Om de interpretatie van het figuur te verduidelijken, bespreken we de gegevens voor groep 6 (M5-E6). In groep 6 bedroeg de gemiddelde leergroei in vaardigheidsscores op uw school 32 vóór COVID-19. Dit is hoger dan het landelijk gemiddelde en hoger dan de voorspelde referentiewaarde. Sinds COVID-19 is de gemiddelde leergroei in groep 6 op uw school 33. Dit is hoger dan het landelijk gemiddelde en hoger dan de voorspelde referentiewaarde. De leergroei van uw leerlingen in deze groep is sinds COVID-19 dus toegenomen. U kunt de resultaten voor de andere groepen op dezelfde manier lezen.

1.2 Spelling

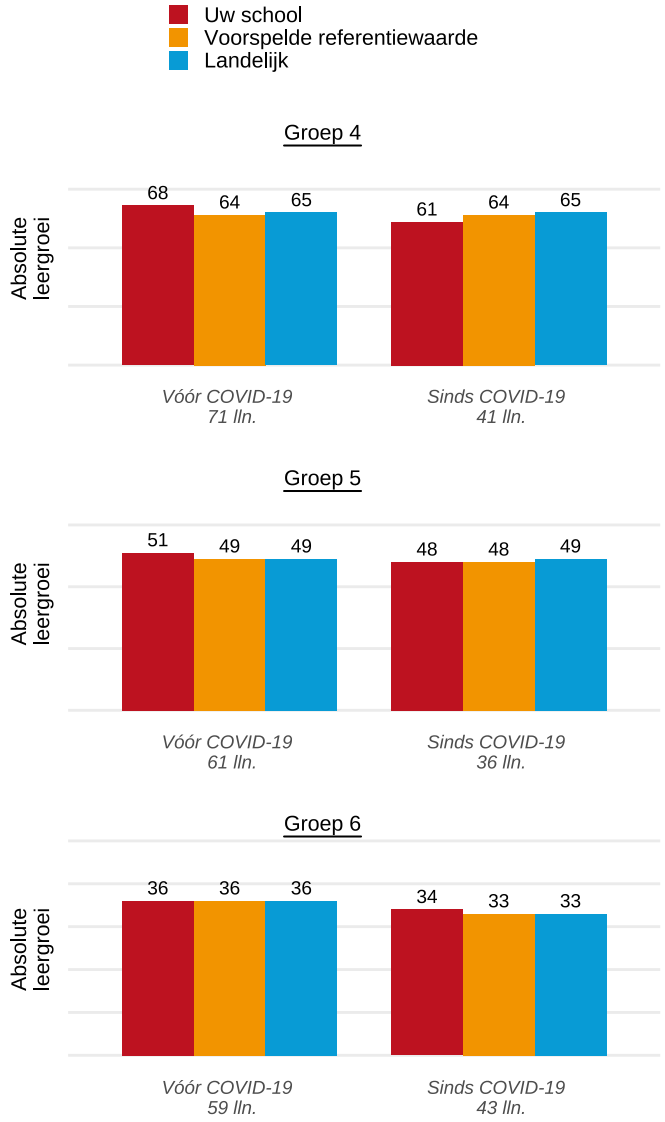

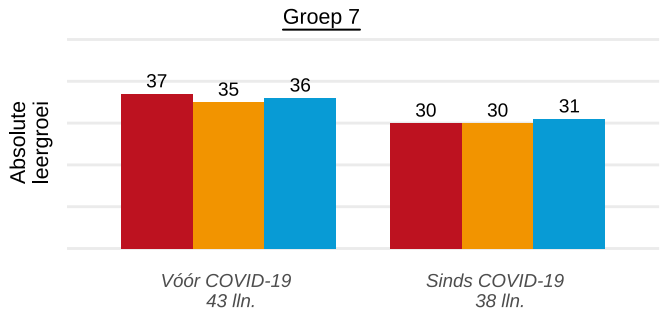

Figuur 1.2 Gemiddelde absolute leergroei spelling per jaargroep over anderhalf jaar (van M-toets naar E-toets)

Om de interpretatie van het figuur te verduidelijken, bespreken we de gegevens voor groep 4 (M3-E4). In groep 4 bedroeg de gemiddelde leergroei in vaardigheidsscores op uw school 116 vóór COVID-19. Dit is hoger dan het landelijk gemiddelde en hoger dan de voorspelde referentiewaarde. Sinds COVID-19 is de gemiddelde leergroei in groep 4 op uw school 119. Dit is hoger dan het landelijk gemiddelde en hoger dan de voorspelde referentiewaarde. De leergroei van uw leerlingen in deze groep is sinds COVID-19 dus toegenomen. U kunt de resultaten voor de andere groepen op dezelfde manier lezen.

1.3 Rekenen-wiskunde

Figuur 1.3 Gemiddelde absolute leergroei rekenen-wiskunde per jaargroep over anderhalf jaar (van M-toets naar E-toets)

Om de interpretatie van het figuur te verduidelijken, bespreken we de gegevens voor groep 5 (M4-E5). In groep 5 bedroeg de gemiddelde leergroei in vaardigheidsscores op uw school 51 vóór COVID-19. Dit is hoger dan het landelijk gemiddelde en hoger dan de voorspelde referentiewaarde. Sinds COVID-19 is de gemiddelde leergroei in groep 5 op uw school 48. Dit is lager dan het landelijk gemiddelde en ongeveer gelijk aan de voorspelde referentiewaarde. De leergroei van uw leerlingen in deze groep is sinds COVID-19 dus afgenomen. U kunt de resultaten voor de andere groepen op dezelfde manier lezen.

2 HOE GROOT IS DE VERTRAGING IN LEERGROEI PER DOMEIN?

De vaardigheidsscores van de domeinen begrijpend lezen, spelling en rekenen-wiskunde hebben normaal elk een eigen schaal, waardoor het niet mogelijk is om de leergroei tussen de domeinen direct onderling te vergelijken. Daarom hebben we de leergroei per domein gestandaardiseerd, waardoor deze vergelijking wel mogelijk is. Zo is te zien in welk domein de vertraging in leergroei het grootst of het kleinst is geweest. Wanneer er sprake is van een verschil ten opzichte van het landelijk gemiddelde van maximaal 0,5 standaarddeviatie beschouwen we dit als nagenoeg dezelfde waarde. Meer informatie over de gestandaardiseerde leergroei vindt u in de technische toelichting (**www.nationaalcohortonderzoek.nl/toelichting-rapportages**).

Kijktips

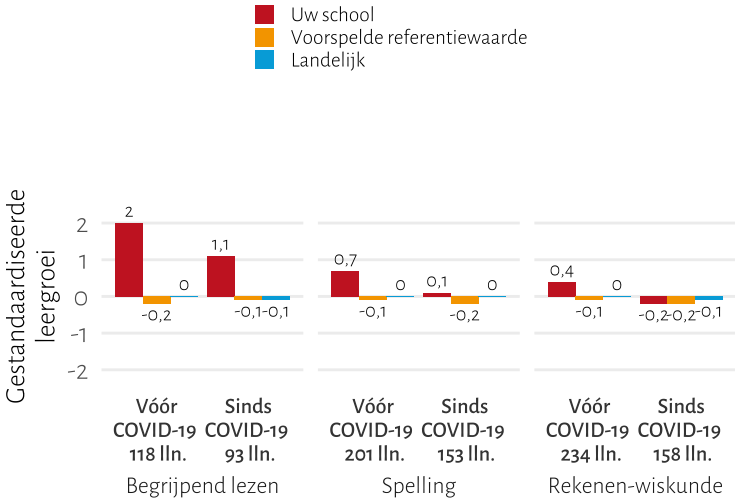
Stap 1: Kijk of uw school afwijkt van het landelijk gemiddelde en de voorspelde referentiewaarde. Indien uw school zowel vóór als sinds COVID-19 een hogere leergroei heeft dan de voorspelde referentiewaarde, betekent dit dat de leerlingen op uw school beter scoren dan leerlingen op vergelijkbare andere scholen. Is de leergroei lager, dan doen de leerlingen op uw school het minder goed dan verwacht mag worden.

Stap 2: Vergelijk de leergroei van begrijpend lezen, met de leergroei van spelling en rekenen-wiskunde. Is de leergroei per domein (ongeveer) hetzelfde of blijft een domein achter t.o.v. de andere domeinen?

Stap 3: Komt dit overeen met wat u verwacht had? Indien nee, heeft u een idee waar dit door komt?

Stap 4: Wat zou u kunnen doen om eventuele achterstanden in dit domein/deze domeinen in te halen? Kijk voor suggesties op **www.onderwijskennis.nl/corona**.

In **Figuur 2.1** kijken we wederom naar de leergroei in de periode sinds COVID-19 (van M-toets in 2019/2020 naar E-toets in 2020/2021) en vergelijken die met de periode daarvoor.

Figuur 2.1 Gestandaardiseerde leergroei in vergelijking met het landelijk gemiddelde en de voorspelde referentiewaarde

Allereerst kijken we naar de leergroei vóór COVID-19. We zien dat uw school voor begrijpend lezen veel hoger scoorde dan het landelijk gemiddelde. Voor spelling scoorde uw school in vergelijking met het landelijk gemiddelde hoger. Op rekenen-wiskunde scoorde uw school ongeveer hetzelfde als het landelijk gemiddelde. Vervolgens kijken we naar de leergroei sinds COVID-19. We zien dat uw school voor begrijpend lezen hoger scoorde dan het landelijk gemiddelde. Voor spelling scoorde uw school in vergelijking met het landelijk gemiddelde ongeveer hetzelfde. Op rekenen-wiskunde scoorde uw school ongeveer hetzelfde als het landelijk gemiddelde.

Effecten van de COVID-19-crisis op de leergroei van spelling naar leerling- en schoolkenmerken

De COVID-19-crisis heeft ervoor gezorgd dat leerlingen gemiddeld minder leergroei hebben doorgemaakt. Vooral in de onderbouw zien we dat leerlingen achterblijven op spelling. Deze lagere leergroei verschilt tussen typen leerlingen en scholen.

Voor het domein **spelling (onderbouw)** *zijn de negatieve effecten van de COVID-19-crisis groter voor:*

- *Leerlingen met een gemiddelde sociaaleconomische achtergrond (leerlingen waarvan de ouders een gemiddeld opleidingsniveau en/of gemiddeld inkomen hebben)*
- *Leerlingen uit eenoudergezinnen*
- *Leerlingen met een niet-westerse migratieachtergrond*
- *Leerlingen uit grote gezinnen*

- *Leerlingen op kleine of middelgrote scholen*
- *Leerlingen op minder stedelijke scholen*
- *Leerlingen op scholen waar meer dan 5% van de leerlingen laagopgeleide ouders heeft*

3 DE VERTRAGING IN LEERGROEI UITGESPLITST NAAR SOCIALE GROEPEN

In dit hoofdstuk staat de leergroei uitgesplitst naar sociale groepen centraal. Dit geeft inzicht in de mate waarin de effecten van de COVID-19-crisis verschillen tussen diverse groepen. De vaardigheidsscores van de domeinen begrijpend lezen, spelling en rekenen-wiskunde hebben normaal elk een eigen schaal waardoor het niet mogelijk is de leergroei direct onderling te vergelijken. Daarom hebben we de leergroei per domein gestandaardiseerd waardoor het wel mogelijk is om de leergroei tussen de sociale groepen en de domeinen met elkaar te vergelijken. Zo is te zien in welk domein en bij welke sociale groep de vertraging in leergroei het grootst of het kleinst is geweest. Wanneer er sprake is van een verschil ten opzichte van het landelijk gemiddelde van maximaal 0,5 standaarddeviatie beschouwen we dit als nagenoeg dezelfde waarde. De sociale groepen die aan bod komen in dit hoofdstuk zijn: geslacht, migratieachtergrond, huishoudinkomen en huishoudstructuur. De bijbehorende landelijke gemiddeldes zijn per subgroep apart berekend.

Kijktips

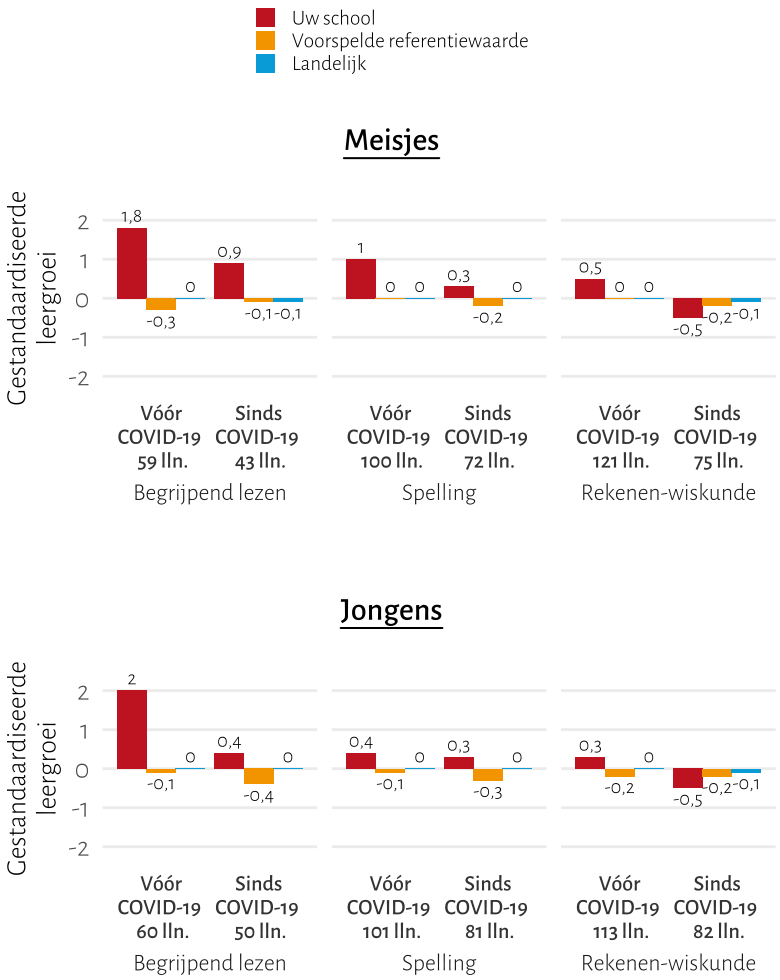
Stap 1: Vergelijk de gemiddelde leergroei op uw school vóór en sinds COVID-19 bij de ene groep (bijv. meisjes) en vergelijk deze met de gemiddelde leergroei bij de andere groep (bijv. jongens). Hadden beide groepen vóór COVID-19 dezelfde leergroei? En hoe zit dat sinds COVID-19?

Stap 2: Kijk per domein of uw school afwijkt van het landelijk gemiddelde en de voorspelde referentiewaarde. Indien uw school zowel vóór als sinds COVID-19 een hogere leergroei heeft dan de voorspelde referentiewaarde, betekent dit dat de leerlingen op uw school beter scoren dan leerlingen op vergelijkbare andere scholen. Is de leergroei lager, dan doen de leerlingen op uw school het minder goed dan verwacht mag worden.

Stap 3: Komt dit overeen met wat u verwacht had? Indien nee, heeft u een idee waar dit door komt?

Stap 4: Wat zou u kunnen doen om eventuele achterstanden in dit domein/deze domeinen in te halen? Kijk voor suggesties op **www.onderwijskennis.nl/corona**.

3.1 Geslacht

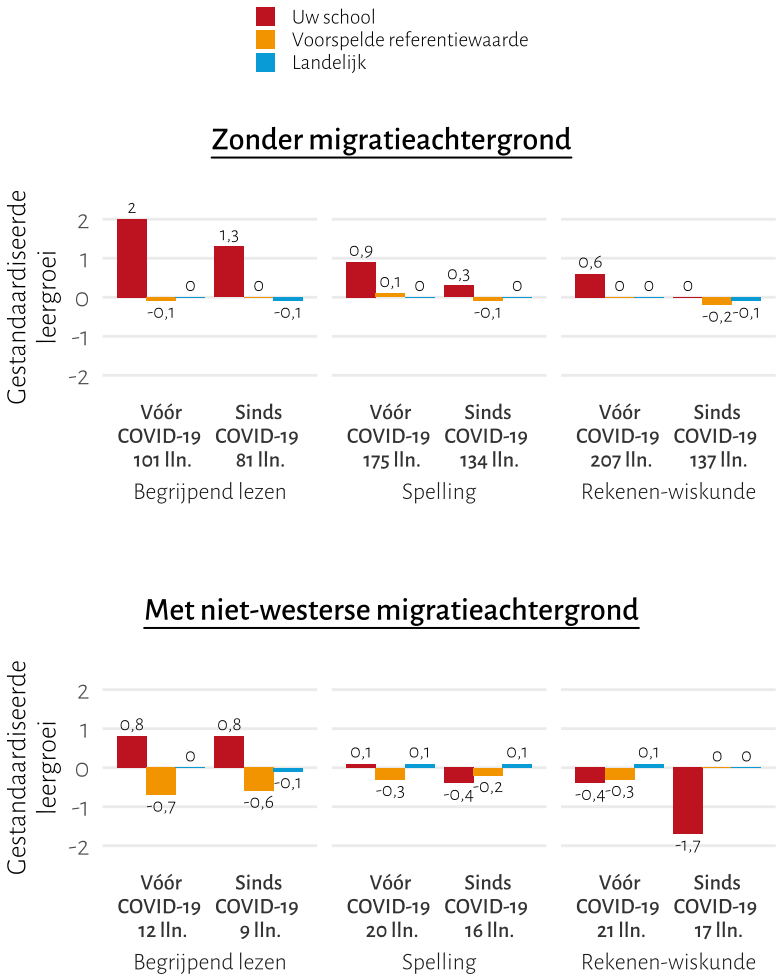

Figuur 3.1 Verschillen in leergroei voor meisjes en jongens

In **Figuur 3.1** wordt de leergroei van uw leerlingen uitgesplitst naar jongens en meisjes. We zien dat vóór COVID-19 meisjes op uw school op geen enkel domein lager dan het landelijk gemiddelde scoorden. Sinds COVID-19 scoren meisjes op uw school op geen enkel domein lager dan het landelijk gemiddelde. De jongens op uw school scoorden vóór COVID-19 op geen enkel domein lager dan het landelijk gemiddelde. Sinds COVID-19 scoren jongens op uw school op geen enkel domein lager dan het landelijk gemiddelde.

U kunt eenzelfde vergelijking tussen de leergroei van uw school en de voorspelde referentiewaarde maken.

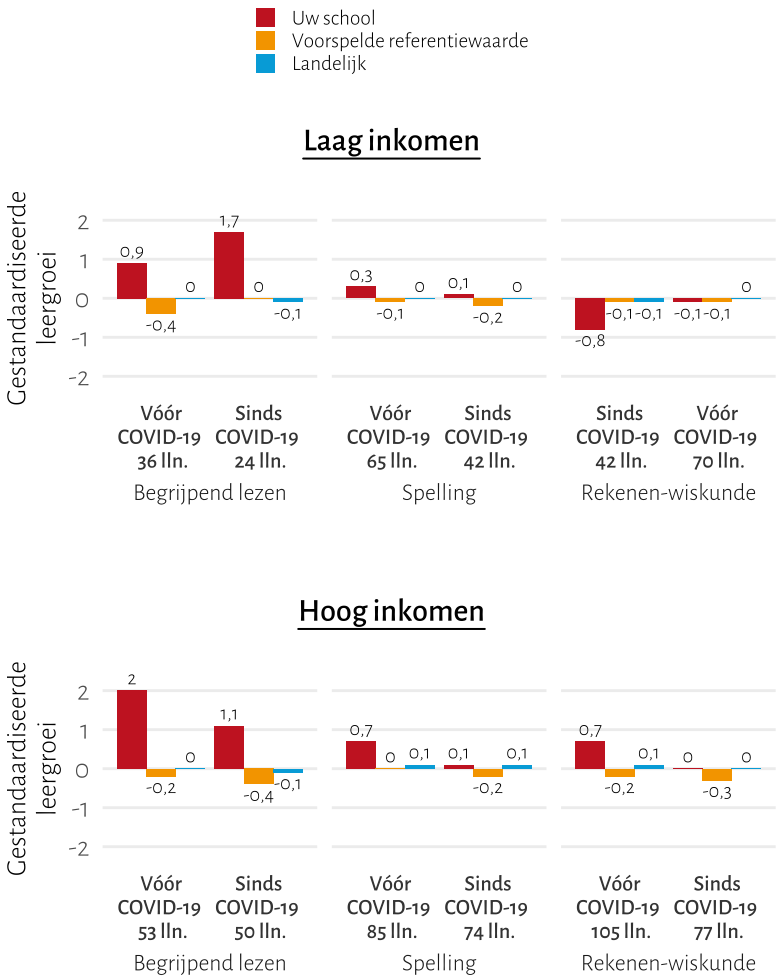
3.2 Migratieachtergrond

Figuur 3.2 Verschillen in leergroei voor leerlingen zonder en met een niet-westerse migratieachtergrond

De leergroei voor leerlingen zonder en met een niet-westerse migratieachtergrond wordt getoond in **Figuur 3.2**. We zien dat vóór COVID-19 leerlingen zonder een migratieachtergrond op uw school op geen enkel domein lager dan het landelijk gemiddelde scoorden. Sinds COVID-19 zien we dat leerlingen zonder een migratieachtergrond op uw school op geen enkel domein lager dan het landelijk gemiddelde scoren. De leerlingen met een niet-westerse migratieachtergrond op uw school scoorden vóór COVID-19 op twee domeinen ongeveer gelijk of hoger dan het landelijk gemiddelde. Sinds COVID-19 scoren leerlingen met een niet-westerse migratieachtergrond op uw school lager dan het landelijk gemiddelde op de domeinen spelling en rekenen-wiskunde.

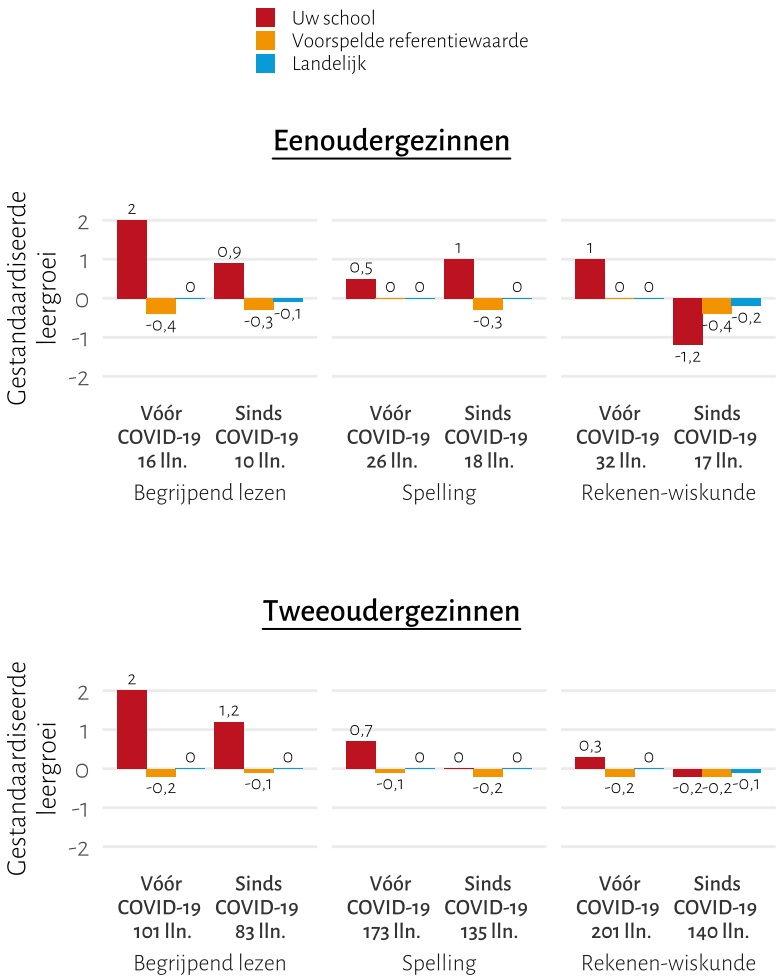
3.3 Huishoudinkomen

Figuur 3.3 Verschillen in leergroei voor leerlingen afkomstig uit huishoudens met lage en hoge inkomens

De leergroei voor leerlingen afkomstig uit huishoudens met lage en hoge inkomens wordt gepresenteerd in **Figuur 3.3**. We zien dat vóór COVID-19 leerlingen uit huishoudens met relatief lage inkomens op uw school op geen enkel domein lager dan het landelijk gemiddelde scoorden. Sinds COVID-19 scoren leerlingen uit huishoudens met relatief lage inkomens op uw school op twee domeinen ongeveer gelijk of hoger dan het landelijk gemiddelde. De leerlingen uit huishoudens met relatief hoge inkomens op uw school scoorden vóór COVID-19 op geen enkel domein lager dan het landelijk gemiddelde. Sinds COVID-19 zien we dat leerlingen uit huishoudens met relatief hoge inkomens op uw school op geen enkel domein lager dan het landelijk gemiddelde scoren.

3.4 Huishoudstructuur

Figuur 3.4 Verschillen in leergroei voor leerlingen afkomstig uit een- en tweeoudergezinnen

In **Figuur 3.4** zien we de leergroei uitgesplitst naar huishoudstructuur. We zien dat vóór COVID-19 leerlingen uit eenoudergezinnen op uw school op geen enkel domein lager dan het landelijk gemiddelde scoorden. Sinds COVID-19 zien we dat leerlingen uit eenoudergezinnen op uw school op twee domeinen ongeveer gelijk of hoger dan het landelijk gemiddelde scoren. De leerlingen uit tweeoudergezinnen op uw school scoorden vóór COVID-19 op geen enkel domein lager dan het landelijk gemiddelde. Sinds COVID-19 zien we dat leerlingen uit tweeoudergezinnen op uw school op geen enkel domein lager dan het landelijk gemiddelde scoren.

Effecten van de COVID-19-crisis op de leergroei van rekenen-wiskunde naar leerling- en schoolkenmerken

De COVID-19-crisis heeft ervoor gezorgd dat leerlingen gemiddeld minder leergroei hebben doorgemaakt. Dit zien we ook terug in de leergroei van rekenen-wiskunde.

Voor het domein **rekenen-wiskunde** *zijn de negatieve effecten van de COVID-19-crisis groter voor:*

- *Leerlingen met een gemiddelde of lage sociaaleconomische achtergrond (leerlingen waarvan de ouders een gemiddeld opleidingsniveau en/of gemiddeld inkomen hebben)*
- *Leerlingen uit eenoudergezinnen*
- *Leerlingen met een niet-westerse migratieachtergrond*
- *Leerlingen uit grote gezinnen*

- *Leerlingen op scholen waar meer dan 10% van de leerlingen laagopgeleide ouders heeft*
- *Leerlingen op kleine scholen*

BIJLAGE 1 DATA EN BEWERKINGEN

Voor dit rapport hebben we de leergroei van uw school op basis van de toetsgegevens van uw leerlingen van groep 3 t/m 7 over anderhalf jaar berekend. De schooljaren 2017/2018 en 2018/2019 werden vergeleken met het schooljaar 2020/2021. Schooljaar 2019/2020 hebben we buiten beschouwing gelaten, omdat de leergroei van 1,5 jaar deels binnen en deels buiten de COVID-19-periode viel. Daardoor is dat schooljaar niet vergelijkbaar met eerdere óf latere jaren. In deze bijlage kunt u in het kort lezen hoe we dit hebben gedaan. Een uitgebreidere technische toelichting kunt u vinden op onze website **www.nationaalcohortonderzoek.nl/toelichting-rapportages**.

Welke keuzes hebben we gemaakt alvorens de leergroei te berekenen?
Voor de berekening van de leergroei hebben we gebruik gemaakt van Cito-toetsscores op de M-toets en E-toets van de domeinen begrijpend lezen, spelling (niet-werkwoorden) en rekenen-wiskunde. De leergroei is berekend indien een leerling voor het betreffende domein op minstens één van de drie meetmomenten (2017/2018, 2018/2019 of 2020/2021) zowel een E-toets als anderhalf jaar ervoor een M-toets heeft gemaakt en beide toetsen heeft gemaakt op dezelfde school. Voor begrijpend lezen en rekenen-wiskunde zijn de eventuele tweede generatie vaardigheidsscores omgezet naar vergelijkbare derde generatie vaardigheidsscores. Voor spelling was dit echter niet mogelijk. Indien uw school bij spelling enkel tweede generatie toetsen gebruikt, dan zullen de gegevens van spelling ontbreken.

Hoe is de leergroei berekend?
Voor de figuren in Hoofdstuk 1 zijn we uitgegaan van de absolute leergroei. Dit is het verschil in vaardigheidsscores tussen de M-toets en de E-toets anderhalf jaar later. Vervolgens is het schoolgemiddelde berekend over de twee schooljaren 2017/2018 en 2018/2019 (vóór COVID-19) en 2020/2021 (sinds COVID-19). Voor de figuren in Hoofdstuk 2 en Hoofdstuk 3 hebben we de absolute leergroei van uw school gestandaardiseerd op een schaal van -2 tot en met 2, waarbij we extreme waardes hebben afgekapt op -2 en 2. Dankzij de standaardisatie is het mogelijk de leergroei tussen de drie domeinen direct onderling te vergelijken. Voor een uitgebreide toelichting van de berekeningen verwijzen wij u door naar de technische toelichting op onze website **www.nationaalcohortonderzoek.nl/toelichting-rapportages**.

De voorspelde referentiewaarde
De voorspelde referentiewaarde is een score die specifiek voor uw school geldt. De voorspelde referentiewaarde is een score die aangeeft hoe vergelijkbare scholen presteren. Deze scholen worden geselecteerd op basis van vergelijkbare kenmerken van uw leerlingenpopulatie en de school. Voor meer informatie over de voorspelde referentiewaarde kunt u de technische toelichting raadplegen op onze website **www.nationaalcohortonderzoek.nl/toelichting-rapportages**.

Kijktips en infoboxen
In elk hoofdstuk vindt u omkaderde boxen met kijktips en algemene bevindingen uit ons eigen onderzoek. De kijktips helpen u bij het lezen en interpreteren van de figuren. De infoboxen met algemene bevindingen geven u meer inzicht in bepaalde onderzoeksvragen die wij niet specifiek voor uw school, maar wel op landelijk niveau konden beantwoorden. Een uitgebreide technische uitleg over de berekeningen van de infoboxen vindt u op onze website **www.nationaalcohortonderzoek.nl/toelichting-rapportages**.

NATIONAAL COHORTONDERZOEK ONDERWIJS

EEN INITIATIEF VAN HET NRO

Bezoekadres: Laan van Nieuw Oost Indië 300,
2593 CE Den Haag
Postadres: Postbus 93461, 2509 AL Den Haag
Website: www.nationaalcohortonderzoek.nl
E-mail: info@nationaalcohortonderzoek.nl

Het NRO is een onderdeel van de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO).
www.nro.nl